

Raamatunhistoria paljastuu Israelin muinaisessa Aradissa

Uncovering biblical history at Israel's ancient city of Arad

[Jo Elizabeth](#) | Published: December 6, 2025

The archaeological site of Tel Arad, southern Israel, December 28, 2022. (Photo: Gershon Elinson/Flash90)

Matkaopas Levi Simon vie ALL ISRAEL NEWSin kirjeenvaihtaja Oriel Moran'in ympäri Tel Aradia Israelin Negevin autiomaassa ja selittää, mitä voimme oppia Raamatusta ja arkeologiasta.

"Olemme nyt Negevin pohjoisella niemimaalla muinaisessa kanaanilaiskaupungissa nimeltä Arad," Simon sanoo orientaatioksi.

"Juutalaiset vaelsivat autiomaassa ja Aradin kuningas hyökkää israelilaisten kimppuun ja pysäyttää heidät matkallaan," hän aloittaa.

"Silloin Jumala todella lupaa israelilaisille tuhota kanaanilaisten kaupungit:

"Mutta kun Aradin kuningas, kanaanilainen, joka asui Etelämaassa, kuuli, että Israel oli tulossa Atarimin tietä, ryhtyi hän sotimaan Israelia vastaan ja otti muutamia heistä vangiksi. Silloin Israel teki lupauksen Herralle ja sanoi: "Jos sinä annat tämän kansan minun käsiini, niin minä vihin sen kaupungit tuhon omiksi" (4.Moos. 21:1-2).

Kuten amalekilaiset, jotka hyökkäsivät Egyptin orjuudesta pakenevien israelilaisten kimppuun, Aradin kuningas tekee kyseenalaisen päätöksen hyökätä Israelia vastaan ja arkeologiset rauniot kertovat, mitä tapahtui seuraavaksi.

"Jotta saisimme käsityksen siitä, keitä nämä ihmiset olivat, jotka päättivät hyökätä israelilaisten kimppuun kuultuaan Israelin mahtavasta Jumalasta, voisimme seisoa kaupungin sisällä", Simon sanoo.

"Nyt tiedämme, että he (kanaanilaiset) olivat vesineroja", hän jatkoi seisoessaan Aradin matalimmassa kohdassa kaivon vieressä, joka on peräisin yli 4 000 vuoden takaa patriarkkojen ajalta. "Koko kaupunki rakennettiin silloin keräämään jokainen pisara sadevettä tai äkkitulvia (flash floods)", hän selitti ja näytti, miten kaikki vesi päätyi valtavaan säiliöön, josta saatiin riittävästi vettä koko kaupungille moneksi kuukaudeksi.

https://www.youtube.com/watch?v=qW_Z3tX5qTQ&t=22s

Arad oli aikoinaan vahvasti linnoitettu, ja sitä ympäröi vahva muuri, joka oli 1 200 metriä pitkä (3 937 jalkaa), 24 metriä (noin 79 jalkaa) paksu ja noin 5 metriä korkea (16,4 jalkaa) Israelin kansallispuiston [tietojen](#) mukaan. Simon osoitti vaikuttavien muurien jäänteitä vartiotorneineen, joista sotilaat olisivat voineet nähdä israelilaisten lähestyvän kaukaa.

"Joten israelilaiset olisivat tulleet etelästä matkaten pohjoiseen," Simon kertoo. Israelin heimot etenivät autiomaan halki kohti Luvattua maata, jonka ne lopulta valloittivat Joosua Nuunin pojan johdolla, mutta eivät ilman taistelua.

Raamatun kertomuksen mukaan 4. Mooseksen kirjassa Aradin kanaanilaiset lähtivät taistelemaan Israelia vastaan ja ottivat joitakin vangiksi, mikä hidasti heidän etenemistään, mutta he eivät lopulta kyenneet estämään israelilaisia pääsemästä määränpäähänsä. "Se ei koskaan toimi hyvin, joten ei kannata ottaa mallia heistä", Simon varoittaa.

Näyttäen 4 000 vuotta vanhan asutuksen sisäpihaa Simon selittää, että se oli aikoinaan kaupungin sosiaalinen keskus. Näkyvissä on vielä keittiö – jossa on alueita siementen ja jyvien kaltaisten tuotteiden jauhamiseen sekä vehnän, seesaminsiemmenten, taateleiden tai viikunoiden valmistukseen – ja varasto. "Kuten näette, heillä on täällä pieni varastohuone, jossa he säilyttivät kannut." Viimeaikaiset sateet ovat paljastaneet joitakin pieniä keramiikan sirpaleita, jotka ovat arvokkaita, koska ne auttavat arkeologeja saamaan tietoa elämästä muinaisessa kaupungissa.

Pronssikaudelta peräisin olevan tyypillisen aradilaisen talon jäännökset antavat kävijöille käsityksen siitä, mitä siellä aikoinaan oli. "Tämä on hieman rekonstruoitu, että saatte käsityksen siitä, miltä se näytti. Keskellä oli yksi tai kaksi pylvästä, jotka nousivat ylöspäin... tukemaan kattoa, joka yleensä oli tehty palmunlehdistä tai puista tai jostakin puisesta", Simon selittää. Viitaten penkkeihin, jotka reunustavat seiniä ympärillä, hän sanoo, että niitä käytettiin nukkumiseen ja myös seinien suojaamiseen: "Seinien ympärillä oli aina penkkejä", hän huomauttaa, ei vain nukkumapaikaksi vaan myös eristämään seiniä aavikon kuumuudelta.

"Jokainen näistä taloista näyttää melko samanlaiselta, kuin mitä näemme täällä kaupungin sisällä", Simon sanoo ja lisää, että kaupungissa oli aikoinaan 2 000-2 500 asukasta. Vaikka vain muutamia rakennuksista on

paljastunut, löydöt ovat osoittautuneet erittäin arvokkaiksi. "Ne antavat meille ikkunan ihmisiin, jotka uskalsivat taistella juutalaista kansaa vastaan 3 000 vuotta sitten."

Moran pohdiskeli Israelin vastustajien ja Israelin itsensä kohtaloa:

"Ajattelen, kuinka monta kansakuntaa on tullut ja mennyt ja tullut ja mennyt ja kuinka uskollinen Jumala on tuodessaan meidät takaisin tähän maahan joka ikinen kerta. Näemme mallin, jossa Israel etääntyessään Jumalasta maksaa siitä hinnan. Sillä on seurauksia ja heidän vihollisensa valtaavat heidät. Mutta kun he palaavat Jumalan luo, kun he tekevät parannuksen, Jumalan armo voi palata hänen kätensä ja suojeluksensa kera auttamaan heitä saavuttamaan ne lupaukset, jotka hänellä on heille."

Suuri osa muinaisesta Aradista on edelleen tutkimatta syvällä maanpinnan alla. Tästä paikasta vastaavat paikalliset beduiinit. "He rakastavat sitä", Simon sanoo ja lisää, että he huolehtivat alueesta hyvin ja kaivamiseen tarvittiin virallinen lupa.

"Ehkä löydämme maan alta kultakanistereita, beduiinimies ehdotti Simonille. "Mielestäni se on itseasiassa aivan mahdollista, että siellä on piilotettuna todellinen aarre", Simon myönsi. "Se on siis aika jännittävää."

Näyttäen Moranille alttarien jäänteitä ja todisteita rautakautisesta temppelipalvonnasta, Simon selitti, että ne seisoivat eräänlaisessa palatsirakennuksessa, kaupungin hallinnon keskuspaikassa. "Jokaisella oli pieni alttari, varsinkin kuvernöörillä", hän kertoo. "Löysimme täältä kiven. Kivessä oli pystyssä seisova hahmo symboloimassa elämää ja makaava hahmo symboloimassa kuolemaa", mikä kertoo jotakin Aradin muinaisten ihmisten eksistentiaalisemmasta ajattelusta. "He ajattelivat noita asioita erityisesti kuvernöörin talossa", hän sanoi.

"Temppelit olivat itseasiassa itään päin auringonnousua kohti. Voit nähdä sen merkityksen."

Aradin kanaanilaiset palvoivat erilaisia jumaluuksia, ja muinainen alttari osoittaa, miten uhrauksia tehtiin tuhansia vuosia sitten." "Tämä oli klassinen kivistä tehty alttari. Tiedämme varmasti, että se ei ollut juutalainen alttari, koska juutalaisten oli määrä tehdä alttari maasta. "Joten savitiilinen alttari kanaanilaisen ajan kivialttarin sijaan", Simon selittää ja osoittaa rakennelman keskellä pystyssä seisovaa kulttikiveä. "Sitä kutsutaan matzeva'ksi", hän lisää.

"Se on ilmiömäistä. Kun näen paikkoja, jotka Aabraham olisi nähnyt, lisäksi olisi nähnyt, kuningas Hiskia olisi nähnyt... paikkoja, joiden ohi Salomo olisi kulkenut, se antaa minulle todella syvemmän ymmärryksen. Rakastan käydä näissä paikoissa. Se tekee tarinasta minulle paljon merkityksellisemmän... sen visualisointi ja eläminen", hän päättää.

*Want to **help more people find our reporting** from Israel? Leave a quick **Google review** of our website [here](#).*

Read more: [ALL ISRAEL EDU](#) | [ARCHAEOLOGY](#) | [BIBLE RELATED](#)

Jo Elizabeth

Jo Elizabeth on hyvin kiinnostunut politiikasta ja kulttuurin kehityksestä, sillä hän on opiskellut sosiaalipolitiikkaa ja suorittanut maisterintutkinnon juutalaisessa filosofiassa Haifan yliopistossa, mutta hän rakastaa kirjoittaa Raamatusta ja sen pääaiheesta, Israelin Jumalasta. Kirjoittajana Jo jakaa aikansa Ison-

Britannian ja Israelin Jerusalemin välillä.